

[Holger Eriksen.]

Patient, der trængte til hurtigt Indlæggelse, kom til at vente meget længe, før denne Indlæggelse kunde ske. Der har ogsaa været nogen Uenighed om Appellinstansen. Tilsynsraadet ønskede selv at overtage dette Hverv, dog med Mulighed for ny Appel til Domstolene. Forslaget af 1930 brugte Overøvrigheden som Appellinstans. Nu foreslaas det, at der kan appelleres til Justitsministeren, og dette Forslag kan forhaabentlig samle alle. Det er min Opfattelse, at Forslaget i sin Helhed paa en heldig Maade har afvejet Hensynet til Patienten og til Samfundet. Ved Hensynet til Patienten forstaar jeg ikke blot Hensynet til hans individuelle Frihed, men ogsaa Hensynet til at skaffe ham den bedst mulige Pleje og Maksimumsmulighed for Helbredelse. Det sidste Hensyn er sideløbende med Samfundets Interesser. Efter Forslaget behandles den sindssyge langt fra som en Forbryder eller som en af Samfundet udstødt, tværtimod anlægges man det samme humane Synspunkt over for ham som over for alle andre nødlidende i vort Samfund. Han er sikret mod Overgreb ikke blot fra Statens Side, men ogsaa over for de Overgreb, hans eget syge Sind kunde forvolde. Jeg giver paa mit Partis Vegne Tilsagn om en velvillig Behandling af Forslaget i det Udvalg, som jeg paa et senere Tidspunkt skal foreslaa nedsat.

Julin: Da Forslaget til Lov om sindssyges Hospitalsophold sidst var til Behandling her i Rigsdagen i Samlingen 1930—31, blev der, ikke mindst fra mit Partis Ordførers Side, udtalt de største Betænkeligheder over for flere af Lovforslagets Bestemmelser. Jeg maa være af den Opfattelse, at der i høj Grad var Grund til at nære og fremsætte disse Betænkeligheder, thi det Omraade, der her skal lovgives paa, drejer sig jo om Retten til at gøre Indgreb i det enkelte Individ personlige Frihed, og vi maa sikkert være enige om, at her maa der udvises den største Varsomhed. At Lovforslaget, der blev fremsat paa et meget tidligt Tidspunkt i Samlingen 1930—31, ikke naaede længere end til at blive begravet i Udvalg, og at det ikke har været fremme her i Rigsdagen siden, tør vel ogsaa tages som et Udtryk for, at der virkelig var en naturlig Basis for de dengang værende Betænkeligheder. Nu skal jeg gerne indrømme, at jeg er af den Opfattelse, at det maa være ønskeligt, at der gennemføres en Lov med visse forsvarende Regler angaaende Indlæggelse og Tilbageholdelse af sindssyge Personer. Men

vi fra vor Side maa kræve, at disse Lovregler ikke griber mere ind i den personlige Frihed end strengt nødvendigt. Den Frihed, vi selv værdsætter saa højt, ikke alene under vi andre, men ønsker vi, at andre skal være i Besiddelse af. Ud fra dette Synspunkt er vi svært tilfredse med, at det Udkast til Lov, som indeholdtes i den Betænkning, som Familieretskommissionen afgav i Juni 1927, ikke i 1930, da det blev fremsat og behandlet her i Folketinget, blev ophøjet til Lov. Bestemmelserne i det nævnte Forslag var for vidtgaaende. Dette, at ikke-farlige sindssyges Fremtid skulde være afhængig af mere eller mindre venligt indstillede paarørende i Forbindelse med en tilfældig Læges Skøn, kunde faa farlige Konsekvenser og føre til Misbrug. Det var sikkert ogsaa Tanken om saadanne Misbrug, der bevirkede, at Indenrigsministeriet og Sundhedsstyrelsen saavel som Tilsynsraadet for Statens Sindssygehospitaler tog skarp Afstand fra saavel Udkastet i 1927 som Lovforslaget i 1930.

Hvis Lovforslaget i de 7 svundne Aar ikke havde været under Forvandlingens Lov, havde vor Stilling paa Forhaand været givet. Det skal imidlertid indrømmes, at den højtærede Justitsminister under Udarbejdelsen af det her behandlede Lovforslag har taget Hensyn til den Modstand og Kritik, der fra saa mange Sider var fremme i 1927 og 1930. Inden jeg gør nogle Bemærkninger om visse Enkeltheder i Lovforslaget, skal jeg sige, at vi fra vor Side meget maa ønske, at Lovforslaget underkastes en nøje Prøvelse i et Udvalg. Jeg vil ikke undlade at tilføje, at da Tilsynsraadet for Statens Sindssygehospitaler mig bekendt ikke har haft Lejlighed til at tage Stilling til det her foreliggende Lovforslag, maa jeg mene, at det vil være naturligt, at Tilsynsraadet, medens Udvalgsforhandlingerne føres, faar Lejlighed til at drøfte Lovforslagets Enkeltheder. Ærlig talt synes jeg, det er ejendommeligt — for at bruge et mildt Udtryk —, at den højtærede Justitsminister ikke har fundet det betimeligt at lade Tilsynsraadet faa Kendskab til Lovforslaget, før det blev fremsat her i Rigsdagen.

Den højtærede Justitsminister omtalte i sin Fremsettelsestale det Udvalg, som Indenrigsministeriet har nedsat, bl. a. for at undersøge, om det ikke vilde være rigtigt at søge Sindssygeforsorgen udvidet saaledes, at ogsaa Personer med psykiske Lidelser kan blive behandlet paa Sindssygehospitalerne. I Anledning af denne Omtale vil jeg gerne stærkt fremhæve, at hvis